

Complexnummer: 517578

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Militair hospitaal

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

517579, 517580, 517581, 517582

Woonplaats

Gouda

Gemeente

Gouda

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdoject

Karnemelksloot 20 A, 2806 BG te Gouda

Complexomschrijving

Inleiding

Voormalig MILITAIR ZIEKENHUIS uit 1876 bestaande uit een ZIEKENHUIS (hoofdgebouw)(04a), een DIENSTWONING (directeurswoning) (04c) en een DIENSTGEBOUWTJE (04d), allen in Neo-Renaissance stijl. Erfafscheiding aan de Karnemelksloot door sierlijk gietijzeren HEK.(04e) Architect is waarschijnlijk (voormalig Rijksbouwmeester) D.E.C. Knuttel. Gouda beschikte al enkele decennia over een kazerne en was in de negentiende eeuw garnizoenstad. In 1874 werden de gronden door het Ministerie van Oorlog gekocht en twee jaar later werd het ziekenhuis opgeleverd. In 1922 werd laatste militaire garnizoen opgeheven. Vanaf 1922 heeft het complex gefungeerd als Rijksbelastingkantoor ten behoeve van de Ministeries van Financiën en Oorlog. Momenteel is het in bezit van Fluery-stichting oid.

N.B. Het tot het complex behorende ziekenpaviljoen achter IJssellaan 2 is najaar 1998 gesloopt.

Omschrijving

Complex van voormalig militair ziekenhuis, bestaande uit ziekenhuis, paviljoen, dienstwoning en dienstgebouw, gelegen net buiten het voormalig bolwerk Klein-Amerika. Het complex is gesitueerd in een park met oprijlaan met aan weerszijden beuken en kastanjes. Voor de ingang van het hoofdgebouw een rond perk omgeven met rododendrons en essen. Het toegangshek met de monumentale oprijlaan ligt aan de Karnemelksloot. Aan de oostzijde wordt het perceel begrensd door de IJssellaan, aan de zuidzijde door de Dijkstraat. Aan de westzijde wordt het park begrensd door de achtererven van de bebouwing aan de Kolfwetering en Klein-Amerika.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De dienstwoning ligt aan de oostzijde. Ten westen van het ziekenhuis ligt een klein dienstgebouwtje.

Waardering

Het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde; als gaaf voorbeeld van een 19de eeuws ziekenhuis, geheel in neo-rennaissance stijl.

Het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde; als typologisch voorbeeld van een militair ziekenhuis dat nog in zijn oorspronkelijke aanleg en bebouwing redelijk gaaf en goed herkenbaar aanwezig is.

Het militair ziekenhuis heeft ensemblewaarde vanwege onderlinge samenhang tussen de afzonderlijke onderdelen, zowel in aanleg, functie als bouwstijl en detaillering..

Het militair ziekenhuis bezit zeldzaamheidswaarde op nationaal niveau.

Het militair ziekenhuis is redelijk gaaf in aanleg, vorm en materiaalgebruik.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517579

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 november 2000
Kadaster deel/nr	82992/133

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gouda	Gouda	Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Karnemelksloot	20 A	A		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 B	B		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 C	C		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 D	D		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 E	E		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 F	F		2806 BG	Gouda		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gouda	A			8881
Gouda	A			8880
Gouda	A			8883
Gouda	A			8877
Gouda	A			8882
Gouda	A			8879

*Omschrijving***

Inleiding

ZIEKENHUIS in neorenaissancestijl uit 1876 centraal in het park gesitueerd in de as van de oprijlaan.

Omschrijving

Symmetrisch pand opgetrokken vanuit een U-vormige plattegrond in donkerrode baksteen en bestaande uit twee bouwlagen onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt, samengesteld schilddak; pironnen op de hoeken.

Voorgevel in traditionele symmetrische opzet; middenrisaliet en zijrisalieten bekroond met trapgevels met hardstenen voluten en een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

half rond fronton. In middenrisaliet, in een vooruitstekend geveldeel de hoofdingang met dubbele houten paneeldeuren aan een hardstenen strap en onder een uitspringende houten luifel; boven de luifel bevindt zich een half rond bovenlicht. Aan weerszijden van het bordes meerruits ramen als scheidingswand. Bovenin het middenrisaliet een hardstenenplaat met opschrift 'Rijks-administratie'. Op begane grond en op verdieping hoge meerruits schuifvensters met meerruitsbovenlichten. Alle muuropeningen hebben houten kozijnen, hardstenen dorpels en getoogde strekken in gele en rode baksteen. Ter hoogte van de dorpel en de kruisbalk spekbanden in gele en zwart-geglazuurde baksteen. Onder de houten daklijsten die met houten klossen worden ondersteund, een siermetselrand van geel baksteen.

Achtergevel met risalerend middendeel waarin kleine vierruitsvensters. Aan weerszijden van het middenrisaliet een achteringang met rondboog bovenlicht. Hardstenen trappen en bordes. Stalen nood-wenteltrappen.

Waardering

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde; als goed bewaard voorbeeld van een negentiende-eeuws ziekenhuis, in neorenaissance stijl.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde; als typologisch voorbeeld van een militair ziekenhuis dat herkenbaar en redelijk gaaf bewaard is gebleven.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis heeft ensemblewaarde in samenhang met de overige onderdelen van het complex.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is zeldzaam op landelijk niveau.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is redelijk gaaf

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenhuis

Monumentnummer*: 517580

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 november 2000
Kadaster deel/nr	82992/121

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gouda	Gouda	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gouda	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gouda	A			8878

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de voorzijde van het Militaire Ziekenhuis en aan de westzijde van het park ligt een DIENSTGEBOUWTJE in Neo-renaissantestijl uit 1876.

Beschrijving

Eenlaags gebouwtje op rechthoekige plattegrond onder met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak; op de nok een loden piron. De gevel wordt afgesloten door een uitgemetselde tandlijst waarboven houten goten met klossen. De voorgevel wordt geleed door een houten paneeldeur met tweeruits bovenlicht met rechts ervan een houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en tweeruits bovenlichten. Ook in beide zijgevels houten kruiskozijnen met meerruits openslaande delen en tweeruits bovenlichten. Bogen boven muuropeningen; hardstenen dorpels en neuten.

Waardering

Dienstgebouw is van nationaal belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een dienstgebouw horend bij een 19e eeuws ziekenhuis en vanwege de bouwstijl.

Dienstgebouw is van nationaal belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een militair ziekenhuis waarvan het typologisch gezien een belangrijk onderdeel uitmaakt.

Dienstgebouw heeft ensemblewaarde als onderdeel van een inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, het militair ziekenhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Dienstgebouw is redelijk gaaf w.b. vorm en materiaalgebruik

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Dienstwoning(K)

Functie

Bijgebouw

Monumentnummer*: 517581

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 november 2000
Kadaster deel/nr	82992/120

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gouda	Gouda	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gouda	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gouda	A			8209

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de oostzijde van het park ligt een DIENSTWONING in Neo-Renaissancestijl uit 1876.

NB In 1993 is de toiletuitbouw aan de achterzijde vergroot en is in de rechterzijgevel een keukendeur geplaatst.

Omschrijving

Eenlaagse symmetrische woning opgetrokken in donkerbruin baksteen vanuit een rechthoekige plattegrond onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak; op de nok een loden piron.

De gevels met gepleisterde plint kennen een eenvoudige horizontale geleding met banden in gele en zwart geglazuurde baksteen en worden afgesloten door een uitkragend gemetselde tandlijst waarboven een houten dakgoot op houten klossen. Boven alle raamopeningen toogbogen in rode en gele baksteen; onder de raamopeningen hardstenen dorpels en neuten.

In de regelmatig ingedeelde westgevel een houten paneeluur onder rondboogvormig bovenlicht met aan weerszijden hiervan houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en bovenlichten. De rechter zijgevel (zuid) was oorspronkelijk blind. In de linker zijgevel één en in de achtergevel één rechthoekige houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en bovenlichten.

INTERIEUR Plattegrond begane grond origineel. Ondermeer nog aanwezig: houten lambrisering, houten bedstee-ombouw met luchtkleppen met houten klossen en een schouw, originele paneeldeuren.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Dienstwoning directeur met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een directeurswoning horend bij een 19e eeuws ziekenhuis en vanwege de bouwstijl.

Dienstwoning directeur is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een militair ziekenhuis waarvan hij typologisch gezien een belangrijk onderdeel uitmaakt.

Dienstwoning directeur heeft ensemblewaarde als onderdeel van een inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, het militair ziekenhuis.

Dienstwoning directeur is redelijk gaaf in vorm en materiaalgebruik.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 517582

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 november 2000
Kadaster deel/nr	82992/116

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gouda	Gouda	Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Karnemelksloot	20 f	f		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 e	e		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 d	d		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 c	c		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 b	b		2806 BG	Gouda		
Karnemelksloot	20 a	a		2806 BG	Gouda		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gouda	A			8880
Gouda	A			8877
Gouda	A			8883
Gouda	A			8881
Gouda	A			8879
Gouda	A			8882

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de Karnemelkslootzijde wordt het park begrensd door een HEK. In de linker hekpaal nog restanten van een trekbel.

Omschrijving

IJzeren traliehek met een ingang bestaande uit twee hekdeuren, die aan de onderzijde dicht zijn en aan bovenzijde voorzien van voluutvormige krullen. De deuren zijn geplaatst tussen gemetselde postamenten onder hardstenen dekplaten. Het gehele hek staat op een gemetselde plint waarin een aantal pijlers op hardstenen blokken rusten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het hek is van algemeen belang als onderdeel van een redelijk gaaf bewaard gebleven en inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, een militair ziekenhuis.

Het hek is van belang als karakteristieke en functionele afsluiting van het terrein.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Hek